den tweeden trap der kerkelijke tucht op een broeder en op eene zuster der gemeente.
(*Rotterdam* A.)

Voorstel, dat de gezamenlijke kerken bij de Hooge Regeering des lands het verzoek doen tot wederinvoering der doodstraf. (*Schiedam* A.)

Op welke wijze moet de arbeid der Zending in de plaatselijke kerk geregeld worden, om het beginsel op ll. gehouden Synode, als uitgangspunt aangenomen in den arbeid der Zending, op doeltreffende wijze in prijktijk te brengen.
(*Charlois.*)

Bezwaren tegen de door de particuliere Synode gemaakte bepalingen, inzake deputaten voor emeriti-predikanten. (*Rotterdam* B.)

Regeling der vacatuur-beurten.

Mededeelingen van ingekomen collecten.

Aanwijzing van de roepende kerk en den datum der volgende vergadering.

Kort Verslag van de Vergadering der Classis Middelburg, 18 Augustus 1897.

Al de kerken der Classis zijn wettig vertegenwoordigd.

Ds. Hulsebos houdt de korte predikatie over 1 Petr. 5 : 5*b*, waarna de praeses ZEw. hartelijk geluk wenscht met het voorrecht zijner 25-jarige ambtsbediening.

Inzake een schrijven der »Vereeniging tot bestrijding der prostitutie", en van den »Vrouwenbond tot verhooging van het zedelijk bewustzijn", neemt de vergadering met alle stemmen een voorstel aan, waarin zij hartelijke instemming betuigt met het streven en den arbeid van genoemde vereenigingen.

Ds. Hulsebos brengt rapport uit omtrent de laatst gehoudene Prov. Synode. Naar aanleiding van eenige bespreking over de a. s. nieuwe regeling voor emeriti pred. enz., wordt een commissie benoemd, die de volgende vergadering met advies aangaande deze zaak zal dienen.

De bespreking van het rapport over de vragen: 1. Hoe moet een afgevaardigde, o. a. ter Prov. Synode, handelen met de voorstellen en het advies zijner Classis? 2. Hoe moet de methode van werken zijn op de meerdere vergaderingen? — wordt uitgesteld tot een volgende vergadering.

Op een ingekomen bezwaar uit een der kerken tegen een ambtsdrager, wordt geantwoord, dat iemand die zijn eigen huis niet weet te regeeren, ook voor de gemeente Gods geen zorg kan dragen, en mitsdien zijn ambt in het midden der gemeente heeft neer te leggen.

Ter beslechting van een andere moeielijkheid in dezelfde kerk worden Serooskerke en Veere aangewezen.

Arnemuiden wordt een jaarlijksche steun van *f* 100 toegezegd tot het verkrijgen van een dienaar des Woords.

Een der broederen vraagt vaststelling van een formule voor een attest aan vertrekkende predikanten. Zulks wordt opgedragen aan deputaten ad hoc, zonder dat eenige kerkeraad er aan gehouden is.

Buitenland.

Friedrich Adolf Krummacher.

(Slot.)

Reeds in Augustus van het jaar 1811 werd F. A. Krummacher benoemd tot superintendent, Konsistorialrath van het hertogdom Anhalt. In Juni 1812 begaf de begaafde prediker zich derwaarts en werd door den hertog vriendelijk ontvangen, terwijl hem werd opgedragen om een Landscatechismus op te stellen en zijne gedachten te laten gaan over de wijze hoe de godsdienstoefeningen en in het bijzonder het kerkgezang meer verheffend kon worden gemaakt.

Hoe Krummacher in den geest den strijd tegen Napoleon medestreed, blijkt uit zijn, Johannes een dramatisch gedicht, waarvan hij de geboorte en de strekking in deze woorden uitdrukt:

»De Heere des Heeren spande zijn boog, en bakende voor de veldslagen het terrein af; de vlammende pijlen van het wraakgericht vlogen en Duitschland trok helm en pantser aan. Ik zag de donkere golven der strijders zich uit Oost en West elkander naderen. Mij werd het echter niet vergund een zwaard te grijpen; in de eenzaamheid uitte ik in tranen het verlangen van mijn hart. Het onweder zweeg — doch heerlijker verhieven zich zwaard en lans tot vernieuwden strijd, vreeselijk weerklonk nu het gedruisch van het strijdgewoel. — Ik worstelde met God, overwinning en gerechtigheid afsmeekend — ziet er glansde van boven een hemelsch licht in mijne donkerheid. — Ik zag op, met sidderende vreugde — een bode Gods stond voor mijn oog — een lichtwolk bescheen de donkere plaats van het gevecht, — Johannes trad te voorschijn, de heilige, vol kracht en ernstige zachtheid, hij, dien de Heere zich tot heraut verkoor. Ik zag zijn glanzend hoofd, en door zijn beeld verhief zich mijn geest tot gelooven. — Al moge de duisternis het licht bestrijden; het rijk der duisternis moet voor het licht onderdoen. — Toen verdween mijn twijfelmoedigheid en mijn afkeer, als het morgenrood glansde voor mij het bloed der heldenoffers, en het geloof gat mij moed om blijmoedig rondom mij te zien. Ik zag den banier der overwinning in Duitschland opkomen, het booze gebroed van den leugen verdween. — Wat mij beloofd was, is nu vervuld, Germanië verzoend, de strijd gestild. — o, Konde ik u, gij Edelen, het beeld van den heilige — dat mij in den strijd troost verleende — afschilderen, gelijk het mij in lichtglans verscheen! Ik waagde het even als de Godsman, te worstelen — van Boven komt het willen en het volbrengen."

Dat Krummacher van ganscher harte gejubeld heeft toen eindelijk Napoleon gevallen was, kan men zich voorstellen.

Een zijner leerlingen, heeft in zijne herinneringen uit zijne jeugd aldus over zijn meester geschreven:

Hij ontmoette een man, klein maar krachtig en regelmatig gebouwd. Zijn edele houding, het licht gepoederde haar, de fijne zwarte kleeding, die hij droeg, gaven hem het aanzien van een kerkelijk waardigheidsbekleeder, het gelaat vol geest en leven en vriendelijke waardigheid, bracht hij in verrukking .... De hartelijkheid waarmede ik ontvangen werd, verheugde mij niet minder als de vroolijke schoonheid van het lief gelegen huis. Ik werd aanstonds naar een vriendelijke hoekkamer gebracht, hier zou ik wonen en wel gemeenschappelijk met twee wakkere zonen des huizes.

De schrijver der parabels, van het boekje over de christelijke feesten enz. enz., was in Duitschland als schrijver zeer goed bekend; hoe beminnelijk hij echter als mensch was, wisten alleen zijne huisgenooten en hierin onderscheidde hij zich van vele andere beroemde mannen. Aan het hof en in gezelschap, waar hij zich van tijd tot tijd, als het niet anders kon, vertoonde, hield men hem voor een waardig en beschaafd mensch, maar men moest hem des avonds bij vrouw en kinderen zien! Wanneer er geen aanleiding was tot gesprek, dan las hij een deel uit zijn lievelingsdichters Klopstock, Claudius of Hebel voor, en het was aardig te zien hoe op zijn schoon gelaat alles wat in de gedichten voorkwam, weerspiegeld werd. Of ook zeide hij eens een ode, een lied, een vers zoo lang voor, totdat wij het van buiten kenden. De kinderen van Krummacher zongen zuiver en helder als klokken, zij konden ook op het gehoor eerste en tweede stem zingen, terwijl de vader de baspartij voor zijne rekening nam. Met de hand de maat slaande duidde hij alle schoonheden van het vers of van de muziek aan, en hij was daarbij dikwijls zelf zoo aangedaan, dat de tranen hem van het gezicht liepen. Dan weder lachte en schertste hij met ons, en wist ons tot enthousiastische vroolijkheid te stemmen."

Over de prediking van Krummacher liet deze leerling zich aldus hooren.

Hij droeg geen koorrok uit de 16de eeuw gelijk de Lutherschen, maar stond in gereformeerden trant met een zwarten rok op den kansel met het mantelije dat toen tot de geestelijke kleeding behoorde, dat in lichte plooien van den rug afhing, toch zag hij er uit als een echt kerkelijk man, en de schoone uitdrukking van zijn heerlijk gelaat predikte niet minder als zijne woorden. Zijn groote kerk was steeds eivol, men zat schouder aan schouder en hoorde den superintendent met stichting, terwijl deze zich beschuldigde dat hij alle gave miste om de waarheid aan den man te brengen.

Maar hij had altijd zout bij zich en zijne woorden waren doorgloeid door een adem van hartelijke liefde, die tot het hart spreekt. Hij was toen in de overgangsperiode tusschen subjectieve vroomheid des harten en het geloof aan het geopenbaarde Woord Gods. Daarmede in overeenstemming had ook zijn prediking het dubbele karakter van vraag en antwoord, van zoeken en vinden. Zoowel de ootmoed van de ziel die naar God vraagt, als de blijdschap van het hart dat vasthoudt aan het Woord Gods, kwam in zijne prediking tot uitdrukking."

België. Uit de Belgische zendingskerk.

De Belgische zendingskerk heeft eene bede om hulp tot al hare vrienden laten uitgaan. Haar secretaris, Ds. Kennedy Anet, deelt daarbij mede dat die kerk gedurende de laatste 10 jaren zeer gezegend werd. Het aantal stations en gemeenten steeg van 26 tot 34, dat van de predikanten van 19 tot 30. Het Budget dat voor weinige jaren 130,000 frs beliep, is tegenwoordig 196,000 frs. In de laatste tien jaren werden ook 19 nieuwe kerken of bedehuizen gebouwd of verkregen. Ook namen de ontvangsten toe. Voor 10 jaren ontving men uit het buitenland ± 77,000 frs. per jaar, in het laatste jaar werd 82,000 frs. ontvangen. Ook nam de offervaardigheid in de gemeenten toe. Voor tien jaren gaven de leden der Belgische zendingskerk 92,000 francs in het jaar, tegenwoordig dragen zij voor hun eeredienst, armenzorg enz. 98,000 frcs. bij. Maar deze ontvangsten zijn niet toereikend. Er is van lieverlede een te kort van 41,000 frcs. ontstaan. Uit Engeland is voortaan niet zooveel hulp meer te verwachten. Daarbij is het aantal dienaren des woords veel te klein. Het kost heel wat inspanning om te zorgen dat overal regelmatig godsdienstoefeningen gehouden worden. Op het oogenblik waarop wij ons arbeidsveld zouden moeten uitbreiden, zien wij het gevaar dreigen het te moeten inkrimpen. Wanneer er niet spoedig hulp geboden wordt, moeten wij in het eind van September onze predikanten een deel van hun reeds zoo mager tractement laten missen. Men heeft enkele gemeenten tot meerdere offervaardigheid aangespoord. Maar bijna alle gemeenten bestaan uit arme arbeiders, die reeds zooveel bijdragen als hun maar even mogelijk is. Gaven gelieve men te zenden aan Ds Kennedy Anet, 129 Chaussée d' Exelles te Brussel.

Wij hopen dat de Belgische broeders zullen geholpen worden. Zij hebben een waren strijd en hunne krachten zijn weinige. Zeer zou het tot blijdschap van de Gereformeerden in den lande zijn, indien de Belgische zendingskerk kan besluiten de Gereformeerde belijdenis en de Gereformeerde kerkenordening tot grondslag hunner kerk aan te nemen. Niets staat hen daartoe in den weg; geen staatstractementen, ook geen door den staat opgedrongen organisatie. De Belgische Zendingskerk heeft daarbij steeds getoond dat hare sympathien veelmeer uitgingen tot de Gereformeerde, dan wel tot hen die tot het Ned. Herv. Kerkgenootschap behooren. Immers werden tot de Synode der voormalige Chr. Geref. kerk meermalen afgevaardigden der Zendingskerk gezonden. Wij houden het er voor, dat de arbeid door de Belgische broeders ondernomen, onder den zegen des Heeren, in kracht zou winnen, als zij kon optreden als voortzetting dier Gereformeerde kerk die na eenige jaren heerlijk te hebben gebloeid door Spaansch geweld zoo goed als uitgeroeid is.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE LENTEKOE.

V.

Een zeer vroolijk feest is ook het Maanfeest. Men gelooft namelijk in China, dat de maan den menschen bijzonder veel zegen brengt. Al weken te voren, wordt elken avond in de straten vuurwerk afgestoken, iets waar de Chineezen trouwens altijd heel veel van houden. Kinderen trekken met hun bonte lantaarns rond, en de zoogenaamde maankoeken worden gebakken. Deze koeken worden op den avond van het eigenlijke feest, als de maan helder schijnt, met allerlei vruchten en lekkernijen op tafeltjes voor de huisdeuren gezet, waarna de bewoner des huizes en zijn gezin nederknielen. Hij brandt wierookkaarsen, buigt negenmaal diep voor de maan, en betuigt zoo den eerbied dien hij en de zijnen voor haar hebben. Evenwel moet de maan tevreden wezen met den aanblik en de geur der vruchten en koeken. Ouders en kinderen eten samen alles smakelijk op.

Maar niet alleen aan hun goden offeren en rooken de Chineezen, zij doen het ook aan de zielen der gestorvenen. Die afgoderij met de dooden oefent grooten invloed op het openbare leven in China. Ook hebben de priesters er een schoone gelegenheid door om het bijgeloovige en misleide volk uit te zuigen.

De Chineezen meenen in hun blindheid, dat het leven der gestorvenen in het doodenrijk, waar alle zielen naar toe gaan, volkomen gelijkt op het leven hier op aarde, wel te verstaan, het leven in het Chineesche rijk. Wat de mensch hier behoett, dat heeft hij, zoo denkt men, ook noodig in de onderwereld. Is nu iemand gestorven, dan wordt hem dadelijk allerlei, dat hij hier zoo gebruikte, b. v. kleeren, een bed enz. nagezonden in het doodenrijk. Alles echter wat in de onderwereld zal aankomen, moet eerst onzichtbaar gemaakt worden, en dit geschiedt door het te verbranden. Natuurlijk heeft men daarginds ook en vooral geld noodig. Om dit den dooden te brengen, neemt men papieren geld. 't Zijn echter geen banknooten, maar nagemaakt geld, dat uit een verfoeliede stof bestaat, die juist voor dat doel bereid wordt. Men zoekt zooveel mogelijk van dit geld bijeen te krijgen, verbrandt het dan, en de zaak is in orde.

Dat men zoo goed zorg draagt het geld niet te vergeten, heeft een bijzondere reden. Want al had ook de doode alle kleederen en al wat hem verder dienen kon meegekregen, toch heett hij in het doodenrijk een som gelds bepaald zeer noodig. De Chineezen meenen namelijk dat iemand in de onderwereld gekomen, dadelijk voor het doodengericht wordt gebracht. Dan wordt hij onderzocht, en 't zou heel best kunnen gebeuren dat de rechters een hard vonnis over hem uitspraken, hem zware straffen oplegden. Maar heeft zulk een ziel nu maar geld, dan is er wel raad. Zij geeft dan wat aan de politie in de onderwereld en nog wat meer aan de rechters, en die doen dan allen een oogje dicht, zoodat men er voor het gerecht makkelijk afkomt.

De bloedverwanten en vrienden op aarde doen zelf ook hun best om den doode uit de moeite te helpen. Ze geven hem namelijk veel betere kleeren en andere zaken mee dan hij ooit op aarde gedragen of gebruikt heeft. Want, zoo denkt men, nu zullen de politiedienaren en gevangenbewaarders in de onderwereld den gestorvene veel genadiger behandelen dan wanneer hij in armoedige kleeding en met weinig mooi verscheen. Immers uit die mooie kleeren zal de onderwereldsche politie begrijpen, dat zoo iemand ook een welgevulde beurs heeft, en een goede behandeling goed zal beloonen, wat een arm mensch niet kan doen.

Gij ziet wel, van recht en billijkheid is zelfs in dit doodenrijk geen sprake. Een schrijver zegt dan ook hierover: »De Chineezen brengen de toestanden van hun eigen land op die van de onderwereld over en meenen dat de ambtenaren, met welke de zielen van het doodengericht te doen krijgen, evenzeer zijn om te koopen als die van hun eigen gerechtshoven."

't Is echter begrijpelijk, dat de blinde heidenen zooveel moeite doen om hun vrienden uit het doodengericht te helpen zooveel zij kunnen. Dit gericht heeft, zoo zeggen zij, een voorzitter, den koning der onderwereld. Verklaart nu die koning iemand onwaardig voor het Paradijs, dan wordt zulk een al naarmate zijn schuld groot is, aan allerlei straffen en kwellingen onderworpen.

Vaak zijn het zware gevangenisstraffen, welke de geesten daar ginds moeten ondergaan. Meestal echter moeten zij om boete te doen, weder terug naar de aarde om daar verder te leven, doch nu niet als menschen maar als dieren. Is dit laatste vonnis over iemand uitgesproken, dan wordt zijn lichaam, in een daartoe vervaardigd werktuig, in stukken gebroken, en daarna veranderd in een vogel, een kreeft, een varken of eenig ander beest. De ziel wordt dan in dat dier gebannen, om zoo haar leven voort te zetten. Past nu zulk een gebannene als dier goed op, dan mag hij allengs overgaan in hooger staande dieren, b.v. van een varken in een paard, en eindelijk wordt hij dan weer mensch. Is hij dit nu eenmaal, dan natuurlijk staat hem ook weer de weg open, om door goede daden het Paradijs te verdienen; van zaligheid uit genade weten de Chineezen niets. Gaat echter de ziel ook in een kreeft of een aap voort met zondigen, dan kan zij steeds zwaarder worden gestraft en in al lager staande dieren gebannen worden. 't Is dus mogelijk, volgens de Chineezen, dat muggen rondvliegen en katten en honden voortloopen met de zielen van gestorven menschen er in. Welk een zotte leer! En toch, niet alleen bij de Chineezen maar bij vele andere heidenen ook, treft men dit dwaze geloof aan.

AAN VRAGERS.

Een volgende vraag van onzen lezer L. v. V. is, waarom men zegt: »een heet hangijzer".

Er zijn een aantal namen en voorwerpen die langzamerhand als niet meer noodig buiten gebruik raken, b. v. *snuiter, zuinigje, pennemes, tonderdoos* enz. Zoo ook *hangijzer* en *treeft*. Deze twee voorwerpen dienden en dienen nog wel om daarop een koekepan of iets dergelijks te zetten, waarin boven een vuur iets gebakken of gebraden wordt. De pan rust dan op zulk een hangijzer, dat zelf in de schoorsteen zijn steunpunt heeft. Zulk een ijzer wordt natuurlijk heet, en wie 't onvoorzichtig aanpakt brandt zich. 't Is dus heel begrijpelijk dat men met »een heet hangijzer" bedoelt: een lastig geval, dat moeilijk te behandelen is.

P. M. K. te R. Om deze moeilijkheid op te lossen, zouden we ten eerste veel meer ruimte behoeven dan in dit blad kan worden toegestaan, en ten tweede zeer ver boven het begrip gaan van hen, voor wie de afd. *Voor Kinderen* toch allereerst is bestemd, al nemen we 't in den regel heel ruim. Doch het is veel beter, wijt uw vraag eigenlijk alleen in een lang betoog en nog beter in een gesprek is op te lossen, dat u een predikant om de uitlegging vraagt, welke deze zeker gaarne zal geven. Uw vraag is zoo redelijk, dat niemand u bescheid zal weigeren.

HOOGENDIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Stiens, L. H. Spoel, te Alblasserdam **A.** — Veere (Walch.), B. van der Werff, cand. te Drachten. — Kamerik, W. H. Gispen Jr., te Breukelen. — Elburg, G. J. D. Aalders, te Gouda.

AANGENOMEN: Hattem, H. Bouman, te Berlikum.

BEDANKT: Genemuiden, T. J. Rispens, te Oenkerk. — Baarland, L. Spoel, te Harderwijk. — Winsum c. a., P. Warmenhoven, te Alblasserdam **B.** — Giessendam **B**, D. Koffijberg, te Barneveld.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Katwijk aan Zee, A. J. van Wijngaarden, te Krimpen a/d Lek. — Moerkapelle, N. C. Bakker, te Wijngaarden en Ruinbroek. — Weert, W. van Weursen, te Noord-Zijpe. — Woubrugge, E. Postma, te Ameide. — Vierpolders, H. Schuttevaar, te Abbekerk c. a. — Cortgene, (N.-Bev.), N. de Jong, te Engwierum. — Bleiswijk, E. J. W. Posthumus Meijjes Jz., te Heinenoord. — Muntendam, H. Rogaar, cand. — Westep (toez.), H. Schokking, cand. te Amsterdam. — Oldenhove, J. Homan, cand. te Noorddijk. — Uithuizermeede (toez.), W. Magendans, te Oosterzee.

AANGENOMEN: Vuursche, Ph. S. Niemeyer, te Juttaas. — Bruinisse, C. H. Callenbach, te Dirksland (Z.-H.) — Sloten, J. Willemsen, cand. — Goudswaard c.a., J. C. van Ronkel, cand. — Sleen, C. Pekelharing, cand. — Heemskerk c. a., F. Kamstra, te Blokzijl.

BEDANKT: Murmer- en Akkerwoude, S. Monsma, te Well. — Rozenburg, L. Balk, te Rumpt. — Dordrecht, B. van Meer, te Utrecht. — Genemuiden, H. van Griethuijsen Az., te Oosterwolde. — Ouddorp, door J. H. W. Kalkman, te Woerden. — Stellendam, E. W. J. Posthumus Meijjes Jz., te Heinenoord. — Oud-Beierland, door A. ten Have, te Polsbroek. — Helder, L. Knappert Jz., te Assen. — Uitwijk, D. van Herwaarden, te Diepenveen. — Schore, St. Antoniepolder en Vlake (Z.-Bev.), J. C. Ronkel, cand. te Leiden. — Doesburg, J. M. E. Steenbeek, te Steenbergen. — Exmorra, Allingawier en Hoogblokland, H. Schokking, cand. te Amsterdam.

Advertentien.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

Prinsengracht bij de Prinsenstraat,

No. 157,

AMSTERDAM.

Admissie-Examen.

Het eerstvolgend examen ter toelating tot de lessen aan de **Vrije Universiteit** gegeven, zal D. V. worden afgenomen **Woensdag 22 September.** Hun, die zich daaraan wenschen te onderwerpen, wordt verzocht, zich met opgave van ouderdom, woonplaats en der faculteit, waarin zij wenschen te studeeren, schriftelijk aan te melden bij den ondergeteekende, **vóór of op Woensdag 15 September.**

Daarbij worde herinnerd aan het volgende Senaatsbesluit betreffende het Hebreeuwsch:

»Aan hen, die tot de colleges in de Hebreeuwsche taal en de Bijbelsche antiquiteiten wenschen te worden toegelaten, zal, na gunstigen uitslag van het Admissie-Examen, een afzonderlijk examen worden afgenomen in de eerste beginselen der Hebreeuwsche taal, waaruit zal moeten blijken, dat de candidaat met behulp van het woordenboek een paar verzen Hebreeuwsch grammatisch kan ontleden en vertalen. Aan dit examen moeten zich onderwerpen allen, die tot de colleges in de Hebreeuwsche taal en de Bijbelsche antiquiteiten wenschen te worden toegelaten, dus ook zij, die met gunstigen uitslag het eindexamen aan een Gymnasium of voor de Staatscommissie hebben afgelegd."

De dec. der lit. fac.,
Dr. J. WOLTJER.

Brussel.

GEREFORMEERDE KERK.

Dienst des Woords: **'s Zondags 10 uur 's morgens en 6 » 's avonds.**

Ingang: **Rue Paul Devaux 7,** bij de Beurs.

VERSCHENEN bij

HÖVEKER & WORMSER, Pretoria.

en voorhanden **Kalverstraat No. 154, Amsterdam:**

ISRAËLS LOT

den bewoners der Zuid-Afrikaansche Republiek ten spiegel voorgehouden.

LEERREDE, gehouden in de Ned. Herv. kerk te Pretoria, den 13den Juni 1897, door

C. SPOELSTRA,

Predikant aldaar.

(Gedeeltelijk ten voordeele van het „Christelijk Tehuis").

Prijs *f* 0.30.

Verklaring van den Heidelbergschen Catechismus

DOOR

E. L. MEINDERS,

Herder en Leeraar bij de ware Gereformeerde Gemeente te South-Holland III (Amerika).

2 deelen in linnen banden, met portret van den schrijver, *f* 4.25.

BOEKHANDEL

Amsterdam, VOORHEEN
Pretoria. **HÖVEKER & WORMSER.**

VERSCHENEN:

EEN GEDACHTENIS VAN TIEN JAREN

(Intreerede te Klundert 29 Juli 1888 en afscheidsrede aldaar 20 Juni 1897),

DOOR

J. H. FERINGA,

Predikant te Zaandam.

Prijs. . . . . *f* 0.30.

BOEKHANDEL

Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. **HÖVEKER & WORMSER**

Voorhanden in den Boekhandel van **H. A. VAN BOTTENBURG, Singel 279,** bij de Paleisstraat:

DE BOEKEN

in gebruik op het GEREFORMEERD GYMNASIUM en andere Scholen.

De boeken worden netjes gekaft en van etiquet voorzien afgeleverd.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.

DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS.** Wisselen Gouden Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIËN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

De *Eerste Serie* van de Goedkoope Uitgave van

Dr. A. KUYPER's Werken

BEVAT DE VOLGENDE DEELEN:

VOOR EEN DISTEL EEN MIRTH.	à *f* 0.60,	**gebonden *f* 0.90**
HONIG UIT DEN ROTSSTEEN, Deel I.	» » 1.50,	» » 1.90
UIT HET WOORD, Deel I.	» » 1.75,	» » 2.25
Idem, » II.	» » 1.75,	» » 2.25

Al deze deelen zijn gebonden in nette uniformbanden.

BOEKHANDEL

Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. **HÖVEKER & WORMSER.**

Gereformeerd Gymnasium, te Amsterdam.

Sedert de laatste opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs, het volgende aan giften en jaarlijksche bijdragen:

's Hertogenbosch, H. P. *f* 1; H. D. *f* 1; W. C. F. *f* 1. **Sloterdijk,** J. H. *f* 10; F. A. *f* 1. **Amsterdam,** C. A. L. C. *f* 3; C. L. C. *f* 5. **Almkerk,** J. d. B. *f* 5; W. N. d. L. *f* 2.50; P. d. J. *f* 1; C. d. J. 1; A. d. J. Cz. *f* 1; H. v. d. K. *f* 1; B. K. Pz. *f* 2. **Willemstad,** Wed. J. S. geb. R. *f* 1.50; C. M. Az. *f* 5; M. Z. *f* 1; J. K. *f* 1; B. v. B. *f* 1. **Fijnaart,** J. E. *f* 1; J. S. *f* 1 W. H. M. *f* 1; H. M. v. d. P. *f* 1; Ds. J. C. C. V. *f* 1; A. v. D. *f* 1; Wed. C. F. *f* 1; J. M. Az. *f* 1; A. L. K. *f* 2.50; Wed. H. Z. *f* 1. **Breda,** Mevr. G. *f* 1; M. v. V. *f* 3. **Dinteloord,** P. W. V. Jr. *f* 2.50; P. S. V. *f* 1; D. S. *f* 1. **Klundert,** F. L. d. H. *f* 1; H. J. K. *f* 1.50; C. C. 2.50; Wed. G. M. *f* 1; C. E. *f* 2.50; A. d. H. *f* 2.50 L. P. *f* 2; I. C. P. *f* 2; C. d. H. *f* 1. **Strijen,** C. v. R. *f* 0.50; G. A. D. *f* 5. **Sneek,** J. S. *f* 0.50; F. d. J. *f* 1; F. B. Sr. *f* 1; F. G. *f* 1; H. M. *f* 0.50; C. R. *f* 1; P. W. *f* 1; Wed. v. d. G. *f* 1; J. G. *f* 1; L. W. *f* 0.50. **Rossum,** G. d. V. *f* 2.50; **Hurwenen,** P. B. *f* 1. **Loogerhouw,** J. J. *f* 1. **Dordrecht,** J. S. Wz. *f* 2; Mej. I. M. D. *f* 1 Wed. D. W. S. *f* 2; **Schraard,** S. E. *f* 2.50; J. K. *f* 1; S. V. J. *f* 0.50; H. S. H. *f* 0.50. **Werkendam,** G. v. O. *f* 1; G. v. d. H. *f* 0.50; P. J. v. B. Pz. *f* 0.50; P. v. d. H. *f* 0.50. **Haarlem,** P. T. *f* 1. **Winterswijk,** L. G. R. *f* 1. **Watergraafsmeer,** A. G. *f* 3. **Zuilichem,** H. v. d. M. *f* 1. **Herwijnen,** L. A. K. *f* 1; P. v. A. *f* 1; Ds. R. L. *f* 1; L. P. *f* 1. **Nieuwendijk,** P. K. Dz. *f* 1; J. C. O. *f* 1; Mej. A. J. d. D. *f* 10. **Geertruidenberg,** Z. d. P. *f* 1. **Raamsdonkerveer,** J. A. K. *f* 1. **Raamsdonk,** H. d. J. *f* 1; A. D. Z. *f* 1; P. L. Sr. *f* 2.50. **Vrijhoeve-Capelle,** Wed. J. A. d. J. *f* 1. **Sprang,** Ds. C. L. *f* 1; J. T. *f* 1. **Sleeuwijk,** W. v. t. S. *f* 1; A. v. t. S. *f* 1. **Zevenbergen,** A. v. S. *f* 2.50; N. V. *f* 1; Wed. J. W. B. *f* 1; N. N. *f* 0.50; Gez. R. *f* 1; Wed. v. d. L. *f* 1. **Lollum,** H. B. *f* 2.50; L. S. W. *f* 1; R. P. *f* 0.50; J. S. B. *f* 1; O. B. *f* 1; J. B. *f* 0.50; T. W. *f* 1; Wed. F. D. W. *f* 2; S. d. V. *f* 0.50. **Waaxens,** A. Y. S. *f* 1. **Hommerts,** Wed. D. v. V. *f* 1; J. S. v. d. V. *f* 2.50; J. S. R. *f* 1; F. H. *f* 1; D. M. *f* 0.50. **Oppenhuizen,** R. d. J. *f* 0.50; J. Z. *f* 0.50; A. S. *f* 0.50. **Uitwellingerga,** H. J. M. *f* 0.60. **Bodegraven,** S. V. *f* 1. **Capelle a/d Ijssel,** Ds. W. H. *f* 2.50. **Schiedam,** J. B. *f* 1; S. C. v. W. v. D. *f* 1; L. v. d. K. *f* 1; A. S. *f* 1; C. K. *f* 1; W. G. *f* 1; P. B. *f* 0.50. **Vlaardingen,** W. v. d. W. Jr. *f* 1.50; W. B. Pz. *f* 1; A. d. N. *f* 1; J. v. S. *f* 2.50; I. C. v. S. *f* 1; A. M. *f* 0.25; W. v. d. W. Wz. *f* 2.50; J. v. d. W. *f* 2.50; D. H. Jr. *f* 0.50; D. H. Sr. *f* 1; J. D. B. *f* 1; T. v. S. *f* 1; B. B. *f* 0.50; W. K. *f* 1; M. D. Cz. *f* 1; P. v. d. B. *f* 0.50; G. S. *f* 1; H. B. *f* 0.50; A. v. R. *f* 1; G. P. d. B. *f* 1; M. d. H. *f* 0.50; W. B. *f* 0.50; A. M. *f* 0.50; Wed. H. *f* 1; M. v. d. B. *f* 1; H. D. *f* 1; A. B. *f* 2; J. D. *f* 1; D. v. R. *f* 1; Wed. C. B. *f* 1; C. B. *f* 1; B. M. *f* 1; G. v. d. W. *f* 1. **Bolsward,** P. P. *f* 1; Ij. T. P. *f* 0.50 W. G. K. *f* 1; Y. T. d. B. *f* 1; R. R. *f* 1; J. M. R. *f* 1; W. D. *f* 0.50; L. v. d. V. *f* 1. **Maasluis,** Wed. L. v. E. *f* 1; D. v. d. M. *f* 1; Ds. J. V. *f* 1; Wed. J. C. *f* 1; S. *f* 1; J. B. *f* 1; M. V. *f* 1; J. S. Szn. *f* 1; L. M. V. *f* 1; C. P. *f* 2.50; L. H. *f* 2; E. V. *f* 0.50; Ph. B. *f* 0.50; C. d. G. *f* 0.50; D. S. *f* 1; W. F. d. B. *f* 1; M. M. *f* 1; N. N. *f* 0.50; C. K. *f* 1; A. v. Z. *f* 2.50; N. V. *f* 1; G. W. *f* 1; J. B. *f* 1; L. M. B. *f* 1; v. d. S. *f* 0.50; V. *f* 0.50. **Wilmarsum,** D. R. *f* 1; H. H. R. *f* 1. **Schettens,** D. S. B. *f* 1; K. *f* 0.50; Wed. D. v. B. *f* 1; B. P. F. *f* 1; A. R. B. *f* 0.25; J. D. d. B. *f* 5. **Arum,** H. B. *f* 1; F. L. v. N. *f* 0.50; Y. J. T. *f* 1. **Gauw,** J. Y. S. *f* 2. **Maasland,** C. v. O. *f* 1; M. V. *f* 0.50; W. v. d. A. *f* 0.50; A. v. d. A. *f* 1; M. D. *f* 0.50; A. D. *f* 1.50; A. v. N. Pz. *f* 1; W. D. *f* 1.50; J. v. d. K. *f* 1; J. v. d. K. Johz. *f* 1; A. v. d. B. Jr. *f* 1; M. v. B. Sr. *f* 2; P. S. *f* 1; B. v. B. *f* 1; M. v. B. *f* 0.50; P. N. *f* 2.50; J. D. *f* 1; C. K. *f* 1; J. v. B. *f* 0.50; J. K. *f* 2; S. v. d. K. Sz. *f* 2; J. v. d. K. Gz. *f* 1; C. Z. *f* 1; A. K. *f* 1; P. L. *f* 1; P. M. v. S. *f* 0.50; J. v. T. *f* 1; J. K. Az. *f* 1; J. v. d. L. *f* 1; A. en W. V. *f* 2.50; A. v. d. B. Pz. *f* 0.50; J. P. Pz. *f* 1; W. C. F. *f* 0.50; J. v. H. *f* 1; J. v. d. A. *f* 0.50; J. v. d. K. Johz. *f* 1; Wed. A. v. B. *f* 1; J. v. d. V. *f* 1; A. v. d. K. *f* 1. **Cubaard,** A. Y. V. *f* 0.50; P. R. *f* 0.50. **Wons,** J. T. *f* 1; O. Y. R. *f* 0.50; P. D. R. *f* 0.50; Ds. G. P. v. A. *f* 1; Mej. A. R. *f* 0.25 Wed. D. O. R. *f* 0.50. **Scharnegoutum,** P. S. *f* 0.50; T. Y. B. *f* 1; T. S. K. *f* 1; S. R. S. *f* 0.50.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ Amsterdam.